

ظهور نهضت ترجمه گسست غرب را با عصر یونان باستان پایان بخشید

مدیر گروه سیاست پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی گفت: اگر مسلمانان علوم مختلف را ترجمه نکرده و توسعه نداده بودند هیچ گاه غرب نمی توانست بازخوانی مناسبی از آثار خودش داشته باشد بنابراین آن علوم را به طور کامل از دست می داد.

مدیر گروه سیاست پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی گفت: اگر مسلمانان علوم مختلف را ترجمه نکرده و توسعه نداده بودند هیچ گاه غرب نمی توانست بازخوانی مناسبی از آثار خودش داشته باشد بنابراین آن علوم را به طور کامل از دست می داد. حجت الاسلام دکتر سید سجاد ایزدهی درباره تأثیر نهضت ترجمه بر روند رشد و توسعه فلسفه در غرب به خبرنگار مهر گفت: از زمانی که مسلمانان احساس کردند که باید به تمام دانش های روز جهان آگاهی داشته باشند ترجمه علوم مختلف را از سر گرفتند عمدتاً آن علوم، یونانی و علوم قدیم غرب بود که در آن دوره به افول رسیده بود. مسلمانان آن علوم را ترجمه، بازخوانی و بازنویسی کرده و توسعه دادند.

وی افزود: بیش تر آثاری که به غرب راه یافتند و در آن جا پیوندهای بسیار سست غرب را با عصر باستان کلاسیک استحکام بخشیدند، نتایج فعالیت های ترجمه از یونانی به عربی بودند، نتیجه فرایندی که بقا و ماندگاری عمر باستان کلاسیک را در اسلام متقبل شده بود. در حقیقت مسلمانان علاوه بر فلسفه، علوم مختلف را توسعه و یک تمدن علمی قابل قبول ارائه دادند، سپس این تمدن به غرب نیز رسید. در واقع ظهور نهضت ترجمه گسست غرب را با عصر یونان باستان پایان بخشید، چنین اتفاقی برای پیشرفت و ترقی اروپا مدرن بسیار مهم بود.

ایزدهی ادامه داد: اگر مسلمانان این علم را از خرد و عقل نگرفته، حفظ نکرده و توسعه نداده بودند هیچ گاه غرب نمی توانست بازخوانی مناسبی از آثار خودش داشته باشد بنابراین آن علوم را به طور کامل از دست می داد. در قرون بعدی، اروپا با شکوفایی و رونق مادی تمدن اسلامی مواجه شد و آن را، یا به عنوان سرمشقی برای تقلید یا به عنوان موضوعی برای ستیز و رقابت، در قالب یک ارزش آرمانی در نظر گرفت.

وی تصریح کرد: مسلمانان از آثار ترجمه شده که غالباً به زبان عربی بود بهره گرفتند و بر همان مبنا علم را توسعه دادند. به عنوان مثال اگر کتاب #171 قانون؛ ابن سینا در عرصه پزشکی نبود منابع قدیم از بین رفته و دیگر علم قابلیت توسعه نداشت. متفکران غربی از آن کتاب که به زبان عربی بود به عنوان منبع مهم علمی بهره بسیاری گرفتند.

ایزدهی ادامه داد: می توان گفت مسلمانان نه تنها علم را ترجمه و حفظ کرده، بلکه آن را توسعه داده، سپس با دستی گشاده در اختیار اندیشمندان غربی گذاشتند، غربی ها نیز از آن خوان گسترده استفاده کردند و بر اساس آن علم خود را گسترش دادند. اما بیش تر از هر چیز دیگری، این حیات عقلانی اروپای قرون وسطا بود که به واسطه ترجمه متون از زبان عربی، از دستاوردهای مسلمانان در قلمرو علم و تحقیق، منتفع شد.

وی در پایان خاطرنشان کرد: در جایی خواندم که فرانکس روزنتال خاورشناس بزرگ آلمانی گفته بود: آثار مربوط به فلسفه، تقریباً در تمامیت خود به عربی نقل شدند و آثاری از این دست که به دوره هلنیستی متأخر رسیده است، نشان می دهد که دانش کنونی ما در این زمینه ها درباره آثار یونانی، اساساً با آنچه اعراب در این باب می دانستند، تفاوتی ندارد.